

411

ZARZĄDZENIE MINISTRA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 5 listopada 1953 r.

w sprawie zasad i trybu odbioru robót budowlano-montażowych przez jednostki podległe Ministrowi Szkolnictwa Wyższego.

Na podstawie § 66 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. z 1949 r. Nr 12, poz. 73 i Nr 58, poz. 448 oraz z 1952 r. Nr 19, poz. 116) w związku z § 18 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 11 stycznia 1952 r. w sprawie zasad i trybu zawierania umów o wykonanie robót budowlano-montażowych objętych planem inwestycyjnym (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-5, poz. 53, Nr A-20, poz. 246, Nr A-89, poz. 1383 i z 1953 r. Nr A-42, poz. 505) oraz z uchwałą nr 383 Rady Ministrów z dnia 23 maja 1953 r. w sprawie ujednoczenia trybu zawiadomienia Ministra Kontroli Państwowej o terminach odbioru obiektów inwestycyjnych (Monitor Polski Nr A-55, poz. 692) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Odbiór robót budowlano-montażowych jednostek podległych Ministrowi Szkolnictwa Wyższego następuje według zasad ustalonych w rozdziale 6 (§§ 50—64) „Tymczasowych warunków umownych”, stanowiących załącznik nr 7 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 11 stycznia 1952 r. w sprawie zasad i trybu zawierania umów o wykonanie robót budowlano-montażowych, objętych pla-

nem inwestycyjnym (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-5, poz. 53, Nr A-20, poz. 246, Nr A-89, poz. 1383 i z 1953 r. Nr A-42, poz. 505), oraz w trybie ustalonym przepisami niniejszego zarządzenia.

§ 2. Rozróżnia się:

- 1) odbiory częściowe robót (obiektów);
- 2) odbiory ostateczne robót (obiektów).

§ 3. 1. Do odbioru robót nie mogą być powołane osoby, które z jakiegokolwiek powodu mogłyby być zainteresowane w przyjęciu robót.

2. Odbierający roboty przyjmują według swej najlepszej wiedzy zaofiarowane do odbioru roboty i ponoszą pełną odpowiedzialność za ich odbiór.

II. Odbiory częściowe.

§ 4. W przypadkach, w których zachodzi potrzeba stwierdzenia stanu robót, dokonuje się odbioru częściowego; dotyczy to zwłaszcza przypadków:

- 1) zakończenia poszczególnych części obiektu (elementów scalonych);
- 2) zakończenia robót zanikających lub ulegających zakryciu;
- 3) zmiany wykonawcy;
- 4) dłuższej przerwy w robotach.

§ 5. Odbiór częściowy ma na celu sprawdzenie:

- 1) zgodności robót z projektem i kosztorysem;
- 2) jakości wykonanych robót i zużytych materiałów;
- 3) ilości wykonanych robót;
- 4) wartości kosztorysowej wykonanych robót;
- 5) terminu (ów) wykonania robót w porównaniu z obowiązującymi harmonogramami.

§ 6. Odbiór częściowy powinien być dokonany w terminie:

- 1) 10 dni od zakończenia części obiektu (§ 4 pkt 1);
- 2) w pozostałych przypadkach — niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności uzasadniającej dokonanie odbioru (§ 4 pkt 2, 3 i 4), stwierdzonej przez kierownika budowy w dniu jej powstania wpisem do dziennika budowy, bądź od zaistnienia innej okoliczności uzasadniającej jego przeprowadzenie.

§ 7. 1. Zamawiający obowiązany jest wyznaczyć dzień i godzinę odbioru częściowego wpisem do dziennika budowy na 3 dni przed odbiorem, z zachowaniem terminu określonego w § 6.

2. Fakt przeprowadzenia odbioru częściowego nie może wpłynąć na opóźnienie lub zahamowanie innych robót, przewidzianych harmonogramem budowy do wykonania.

3. Przy zachowaniu warunku, o którym mowa w ust. 1, do ważności odbioru nie jest konieczna obecność przedstawiciela wykonawcy.

4. O wyznaczonym terminie odbioru robót zamawiający powinien zawiadomić organy wymienione w § 19.

§ 8. Jeżeli stwierdzenie zaistnienia podstawy do dokonania odbioru częściowego jest przedmiotem sporu, decyzję wydaje organ nadrzędny, któremu podlega inspektor nadzoru.

§ 9. 1. Odbiór częściowy przeprowadza się zasadniczo jednoosobowo przez inspektora nadzoru, jako przedstawiciela zamawiającego, od kierownika budowy, jako przedstawiciela wykonawcy.

2. Zamawiający może w uzasadnionych przypadkach wyznaczyć innego przedstawiciela dla przeprowadzenia odbioru. Inspektor nadzoru obowiązany jest w tym przypadku brać udział w pracach związanych z odbiorem.

3. Tryb i warunki odbioru jednoosobowego pozostają te same, co przy odbiorze komisyjnym.

4. W przypadkach uzasadnionych zamawiający może powołać komisję odbioru częściowego robót w składzie 3 osób, określonym w § 18 ust. 1.

5. Przy odbiorze może być obecny również przedstawiciel użytkownika i inni przedstawiciele zainteresowanych stron. Obecność przedstawiciela użytkownika jest konieczna w przypadku odbioru połączonego z oddaniem odbieranej części obiektu do użytku (§ 28).

§ 10. 1. Kierownik budowy przeprowadza czynności przygotowawcze do odbioru częściowego na podstawie obmiaru rzeczywiście wykonanych robót i przedkłada w dniu odbioru do podpisu inspektorowi nadzoru wraz z niezbędnymi dokumentami, jak dziennik budowy, księga obmiarów, zatwierdzone rysunki, kosztorys, metryki użytych materiałów i ewentualnie poprzednie protokoły odbiorów.

2. Inspektor nadzoru sprawdza przy odbiorze wykonane roboty zgodnie z treścią § 5 — na podstawie przed-

łożonych dokumentów oraz bezpośrednich obmiarów i badań, ocenia możliwość przyjęcia robót i wpisuje do protokołu stwierdzone wady i braki wraz z wyznaczeniem terminów ich usunięcia.

§ 11. 1. Z odbioru częściowego sporządza się w czasie odbioru lub bezpośrednio po jego zakończeniu protokoły w 3 jednobrzmiących egzemplarzach na prawach oryginału (dla zamawiającego, wykonawcy i kierownika budowy). W miarę potrzeby można sporządzić wierzytelne odpisy protokołu.

2. Protokół z odbioru częściowego podpisują upoważnieni przedstawiciele zamawiającego i wykonawcy. W razie odmowy podpisania protokołu przez przedstawiciela wykonawcy komisja odbioru czyni o tym odpowiednią wzmiankę w protokole.

3. Protokół odbioru częściowego może być zastąpiony wpisem do dziennika budowy. Nie dotyczy to odbiorów robót określonych w § 4 pkt 2 i 3.

4. Protokół odbioru częściowego powinien zawierać:

- 1) stwierdzenie zgodności wykonanych robót z dokumentacją techniczną i obowiązującymi warunkami technicznymi;
- 2) stwierdzenie wad i braków oraz ustalenie terminów ich usunięcia;
- 3) stwierdzenie dokonania sprawdzeń wymiarów i ilości wykonanych robót oraz ich wartości kosztorysowej.

§ 12. Decyzje komisji odbiorczej zapadają zwykłą większością głosów. Przegłosowany członek komisji ma prawo wpisać do protokołu odbioru swój sprzeciw. Zgłoszenie sprzeciwu nie wstrzymuje dalszych czynności odbiorczych.

§ 13. 1. Wady i braki stwierdzone w protokole wykonawca obowiązany jest usunąć na własny koszt w podanych terminach.

2. Wykonawca zawiadamia inspektora nadzoru o usunięciu wad i braków, a inspektor nadzoru po sprawdzeniu stwierdza ich usunięcie zapisem w dzienniku budowy.

3. W przypadku niedotrzymania przez wykonawcę terminów usunięcia wad i braków zamawiający ma prawo usunięcia ich na koszt wykonawcy.

4. Wady i braki stwierdzone przy odbiorze nie stanowią podstawy do obniżenia w rachunkach przejściowych cen kosztorysowych za wykonane roboty.

§ 14. 1. Jeżeli wady i braki stwierdzone przy odbiorze są istotne, zamawiający może odmówić przyjęcia robót, wykonawca zaś ponosi pełną odpowiedzialność za wszystkie straty i szkody poniesione przez zamawiającego.

2. W przypadkach przewidzianych w ust. 1 zamawiający może wyznaczyć wykonawcy nowy termin odbioru, do którego wszystkie wady i braki powinny być usunięte. W przypadku nieusunięcia ustalonych wad i braków w wyznaczonych terminach zamawiający jest uprawniony do ich usunięcia na koszt wykonawcy i wyznaczenia terminu odbioru.

3. Za istotne należy uważać wady i braki, które zagrażają zdrowiu i życiu ludzi, stałości budowli, powodują niecelowość wykonywania dalszych robót lub uniemożliwiają celowe wykorzystanie obiektu, zgodnie z jego przeznaczeniem.

§ 15. 1. Wykonawca ma prawo uczestniczenia we wszystkich czynnościach odbiorczych.

2. W przypadku nieobecności wykonawcy przy odbiorze robót ma on prawo zgłoszenia sprzeciwu w ciągu 7 dni od daty doręczenia mu protokołu komisji odbiorczej.

3. W przypadku obecności wykonawcy przy odbiorze robót ma on prawo zgłoszenia sprzeciwu wprost do protokołu.

4. Niezgłoszenie sprzeciwu w terminie 7 dni (ust. 2) lub niezgłoszenie sprzeciwu wprost do protokołu (ust. 3) uważa się za zgodę wykonawcy na wyniki odbioru.

5. W przypadku wniesienia sprzeciwu zamawiający przedstawi akta odbioru swej władzy zwierzchniej (inwestorowi wyższego szczebla), która może zmienić decyzję organu odbierającego, zatwierdzić ją lub nakazać przeprowadzenie ponownego odbioru przez osobę, która nie uczestniczyła w odbiorze, lub przez komisję w innym składzie. Orzeczenie o przeprowadzeniu ponownego odbioru jest ostateczne.

III. Odbiory ostateczne.

§ 16. Odbiór ostateczny polega na:

- 1) sprawdzeniu zgodności wykonanych robót z umową i dokumentacją techniczną oraz kosztorysem (z uwzględnieniem dodatkowych zleceń zamawiającego i nadzoru autorskiego);
- 2) sprawdzeniu prawidłowości wykonania robót pod względem technicznym oraz jakości robót i zużytych materiałów;
- 3) sprawdzeniu ilości wykonanych robót;
- 4) sprawdzeniu terminowości wykonanych robót, zbadaniu przyczyn i skutków opóźnienia oraz określeniu wysokości kar;
- 5) stwierdzeniu wad i braków oraz ustaleniu terminów ich usunięcia;
- 6) ustaleniu stopnia obniżenia cen kosztorysowych za roboty wykonane niezgodnie z dokumentacją techniczną;
- 7) ustaleniu, czy obiekt został wykonany ekonomicznie;
- 8) ustaleniu przydatności odbieranego obiektu do celów, dla jakich został wybudowany;
- 9) orzeczeniu, czy obiekt może być oddany do użytku.

§ 17. 1. Odbiór ostateczny robót (obiektu) przeprowadza się w terminie 10 dni od daty całkowitego zakończenia wszystkich robót na danym obiekcie, stwierdzonego przez kierownika budowy wpisem do dziennika budowy.

2. W przypadkach określonych w § 19 ust. 3 odbiór ostateczny robót (obiektu) może być przeprowadzony w terminie 14 dni od daty całkowitego zakończenia wszystkich robót na danym obiekcie, stwierdzonego przez kierownika budowy wpisem do dziennika budowy.

§ 18. 1. Komisję odbioru powołuje zamawiający co najmniej na 7 dni przed odbiorem w następującym składzie:

- 1) dwie osoby spośród pracowników służby inwestycyjnej zamawiającego;
- 2) jedna osoba z jednostki użytkującej (mającej użytkować) dany obiekt;

2. Osoba przedstawiciela jednostki użytkującej powinna być uzgodniona z bezpośrednią władzą tej jednostki.

3. Osobę przewodniczącą ustala zamawiający.

§ 19. 1. Przy odbiorze ostatecznym powinni być obecni:

- 1) inspektor nadzoru;
- 2) kierownik robót generalnego wykonawcy, a w przypadku gdy roboty były wykonane przy udziale podwykonawców, przy odbiorze powinni być obecni kierownicy robót podwykonawców;
- 3) przedstawiciel użytkownika.

2. O terminie odbioru należy powiadomić:

- 1) wykonawcę;
- 2) właściwy bank finansujący;
- 3) inwestora wyższego szczebla.

3. W przypadkach ostatecznego odbioru obiektów inwestycyjnych, których wartość kosztorysowa przekracza 1.000.000 zł, inwestor centralny powinien zawiadomić — nie później niż na 10 dni przed terminem tego odbioru — Ministerstwo Kontroli Państwowej.

4. Zawiadomienia o odbiorze ostatecznym robót powinien dokonać zamawiający w odniesieniu do osób, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, z określeniem czasu, miejsca, przedmiotu odbioru i jego wartości umownej, co najmniej na 7 dni przed terminem odbioru.

5. Nieobecność osób wymienionych w ust. 1, 2 i 3 albo ich przedstawicieli nie wstrzymuje czynności komisji i nie unieważnia jej ustaleń, o ile osoby te zostały we właściwym czasie zawiadomione o terminie i miejscu odbioru.

§ 20. 1. W razie potrzeby na wniosek komisji odbioru, zamawiający może za zgodą inwestora wyższego szczebla zlecić przeprowadzenie ekspertyz technicznych lub powołanie biegłych.

2. Jeżeli wyniki ekspertyz lub orzeczenia biegłych nie stwierdzają wadliwości wykonania zakwestionowanej roboty, koszt ekspertyz obciąża w całości zamawiającego. W innych przypadkach koszt ekspertyzy stwierdzającej potrzebę usunięcia usterek obciąża wykonawcę.

3. Przewodniczący komisji odbioru uzgadnia należność za czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, stosownie do obowiązujących przepisów.

§ 21. 1. Odbiór ostateczny przeprowadza zamawiający jedynie od generalnego wykonawcy.

2. Odbiór ostateczny robót wykonanych przez podwykonawcę przeprowadza zamawiający od generalnego wykonawcy, przy współudziale podwykonawcy, o ile podwykonawca wykonał:

- 1) oddzielne budowle;
- 2) konstrukcje bądź roboty stanowiące jeden element scalony w ramach danego obiektu (np. montaż urządzenia);
- 3) całość robót składających się z różnych elementów scalonych w danym obiekcie (np. instalacje sanitarne).

§ 22. 1. Inspektor nadzoru z ramienia zamawiającego przygotowuje przy współudziale wykonawcy i przedstawia przy odbiorze następujące dokumenty:

- 1) umowę zawartą przez zamawiającego z wykonawcą wraz z załącznikami i porozumieniami dodatkowymi;
- 2) zatwierdzoną dokumentację techniczną (w tym kosztorysową) wraz z rysunkami roboczymi z naniesionymi zmianami wprowadzonymi w toku wykonywania robót;

- 3) harmonogram robót;
- 4) dziennik budowy, księgę obmiaru, dziennik nadzoru autorskiego;
- 5) protokoły odbiorów częściowych i dokonanych prób technicznych instalacji i urządzeń;
- 6) ekspertyzy i akta stwierdzające wyniki przeprowadzonych prób materiałów, prefabrykatów itp. oraz świadectwa stwierdzające gatunek i markę zużytych materiałów;
- 7) wykaz nie usuniętych wad i braków wymienionych w protokołach odbiorów częściowych;
- 8) protokoły konieczności robót dodatkowych i ponadkosztorysowych;
- 9) korespondencje, mającą istotne znaczenie dla przebiegu ostatecznego odbioru.

§ 23. Komisja odbioru na podstawie zebranych dokumentów, bezpośrednich obmiarów, przeglądów i badań sprawdza przy odbiorze wykonane roboty zgodnie z § 16, ocenia możliwość ostatecznego przyjęcia robót (objektu) i wydaje odpowiednie orzeczenie.

§ 24. Decyzje komisji odbioru zapadają zwykłą większością głosów. Przegłosowany członek komisji ma prawo wpisać do protokołu odbioru swój sprzeciw. Zgłoszenie sprzeciwu nie wstrzymuje dalszych czynności odbiorczych.

§ 25. 1. Z odbioru ostatecznego spisuje się na miejscu protokołów w trzech jednobrzmiących egzemplarzach na prawach oryginału, po jednym dla każdej ze stron oraz dla banku finansującego inwestycje. W miarę potrzeby można sporządzić wierzytelne odpisy protokołu.

2. Zamawiający przesyła odpisy protokołu odbioru ostatecznego zainteresowanym jednostkom w terminie 7 dni od daty ukończenia odbioru.

3. W przypadkach odbiorów, o których mowa w § 19 ust. 3, inwestor centralny przesyła Ministrowi Kontroli Państwowej odpisy protokołów tych odbiorów nie później niż w ciągu 14 dni od daty ich zakończenia.

§ 26. 1. Protokół z odbioru ostatecznego składa się z czterech części:

Część I zawiera:

- 1) nazwę i adres budowy oraz charakterystykę obiektu;
- 2) nazwę i adres zamawiającego, użytkownika i wykonawcy;
- 3) daty i podstawy przeprowadzenia odbioru;
- 4) wyszczególnienie składu komisji odbioru i osób obecnych przy odbiorze;
- 5) wyszczególnienie dokumentów użytych przy odbiorze.

Część II zawiera:

- 1) zestawienie terminów umownych i rzeczywistych wykonania robót oraz obliczenie kary umownej za zwłokę;
- 2) stwierdzenie zgodności wykonanych robót z dokumentacją techniczną lub obliczenie zmniejszenia wartości kosztorysowej w wyniku istniejącej niezgodności;
- 3) stwierdzenie prawidłowości i jakości wykonania robót pod względem technicznym lub obliczenie zmniejszenia wartości kosztorysowej w wyniku istniejących wad nie do usunięcia;

- 4) stwierdzenie ilości wykonanych robót oraz podanie wyników sprawdzenia głównych wymiarów obiektu;
- 5) opinię o przydatności obiektu do celów, dla których został wykonany.

Część III stanowi orzeczenie, zawierające:

- 1) uznanie robót za ostatecznie odebrane pod względem technicznym;
- 2) zobowiązanie wykonawcy do usunięcia wad i braków w wyznaczonych terminach;
- 3) wyznaczenie osoby upoważnionej do przyjęcia wykonanych poprawek i uzupełnień.

Część IV zawiera wykaz wad i braków oraz terminów wyznaczonych do ich usunięcia lub uzupełnienia.

2. Przy odbiorze ostatecznym obiektu, którego części były oddawane do użytkowania w różnych terminach, należy ustalić, czy ujęte w protokole usterki powstały z winy wykonawcy, czy na skutek użytkowania. W razie niemożności ustalenia przyczyny powstania usterki ustala się, że powstała ona z winy wykonawcy w przypadku dokonywania odbioru ostatecznego przed upływem roku od chwili oddania do użytku oraz że powstała ona z winy użytkownika, jeżeli odbioru ostatecznego dokonuje się po upływie roku od chwili oddania budowy do użytku.

§ 27. 1. Protokół podpisują: członkowie komisji odbioru, przedstawiciel wykonawcy, jeżeli jest obecny przy odbiorze, i osoba sporządzająca protokół.

2. Przedstawiciel wykonawcy podpisuje protokół pod klauzulą, że nie zgłasza przeciw orzeczeniu żadnych zastrzeżeń, albo wpisuje zastrzeżenie do protokołu bądź też zaznacza w protokole, że zgłosi zastrzeżenia oddzielnym pismem w terminie 7 dni od daty odbioru.

3. W przypadku nieobecności wykonawcy przy odbiorze robót ma on prawo zgłoszenia zastrzeżeń w ciągu 7 dni od daty doręczenia mu protokołu odbioru.

4. W protokole powinny być również zamieszczone ewentualne zastrzeżenia i sprzeciwy osób, nie wchodzących w skład komisji odbioru.

5. W razie odmowy podpisania protokołu przez wykonawcę komisja odbiorcza czyni o tym odpowiednią wzmiankę w protokole.

§ 28. 1. Przekazanie obiektu do użytku powinno z reguły być poprzedzone odbiorem ostatecznym.

2. W przypadkach uzasadnionych potrzebami użytkownika i w razie braku przeszkód technicznych może być dokonane wcześniejsze oddanie obiektu do użytku.

3. Odbioru obiektów do użytku dokonują komisje odbioru na zasadach i w trybie określonym uchwałą nr 522 Prezydium Rządu z dnia 1 lipca 1952 r. (Monitor Polski Nr A-64, poz. 989).

4. Przy wcześniejszym oddaniu obiektu do użytku konieczna jest obecność użytkownika.

5. W protokole zdawczo-odbiorczym z oddania obiektu do użytku, o którym mowa w ust. 2, należy szczegółowo podać stan wszystkich elementów budowy w chwili ich przejmowania przez użytkownika. Protokół ten powinien być dołączony do dokumentów, przedstawionych komisji odbioru ostatecznego w myśl § 22 niniejszego zarządzenia.

IV. Usterki i braki.

§ 29. 1. Przepisy §§ 13 i 14 odnoszą się także do odbiorów ostatecznych, niezależnie od postanowień zawartych w umowach o wykonanie robót, dotyczących sankcji za niewykonanie warunków umowy.

2. Termin usunięcia wad i braków ustala komisja odbioru.

3. Okres gwarancyjny dla wykonanych robót trwa 12 miesięcy i liczy się od daty ukończenia odbioru ostatecznego obiektu bądź od daty przekazania obiektu lub jego części do użytku, o ile przekazanie odbyło się wcześniej niż odbiór ostateczny obiektu.

V. Przepisy końcowe.

§ 30. Przepisy niniejszego zarządzenia odnoszą się do robót zakończonych po dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia oraz do robót zakończonych przed tym dniem, o ile odbiór ich nie nastąpił.

§ 31. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Szkolnictwa Wyższego, w z. *H. Golański*